

จิ้งหรีด

ชื่อไทย : จิ้งหรีด

ชื่อสามัญ/ชื่ออังกฤษ : Cricket

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Acheta testacea* Walker

โดย นางสาวเมธินี กীরเกียรติ

นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มส่งเสริมแมลงเศรษฐกิจ

ต้นทุน / ผลตอบแทน (บาทต่อบ่อ)

ต้นทุน (ปี 2560)	
- ค่าพันธุ์ จิ้งหรีดปีละ 5 - 6 รุ่น	150-250 บาท
- ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการเตรียมบ่อเลี้ยง	300 บาท
- ค่าอาหาร	100 บาท
ผลตอบแทน (บาท/บ่อ)	1,000 บาท
ผลผลิตรวม	2,634.60 ตัน

แหล่งผลิต

ภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดแพร่ เชียงราย เชียงใหม่ น่าน ตาก พิจิตร นครสวรรค์ พิษณุโลก อุตรดิตถ์ ลำปาง กำแพงเพชร เพชรบูรณ์

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดเลย สุรินทร์ หนองบัวลำภู ขอนแก่น กาฬสินธุ์ อุดรธานี ร้อยเอ็ด นครพนม บึงกาฬ หนองคาย อุบลราชธานี ยโสธร นครราชสีมา มหาสารคาม ชัยภูมิ อ่างทอง นครราชสีมา ยโสธร

ภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สระบุรี ลพบุรี สิงห์บุรี

ภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดสระแก้ว จันทบุรี ฉะเชิงเทรา

ภาคตะวันตก ได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี นครปฐม ราชบุรี

ภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช

สถิติการผลิต

	ปี 59	ปี 60	ปี 61
จำนวนเกษตรกร (ราย)	20,061	20,387	20,887
จำนวน (บ่อ)	219,550	223,221	228,921
ผลผลิตเฉลี่ย (ก.ก./บ่อ)	12	12	12
ผลผลิตรวม (ตัน)	2,634.60	2,678.65	2,747
มูลค่าการผลิต (ล้านบาท)	263.46	267.86	274

ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดขอนแก่น จันทบุรี อุตรดิตถ์ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดเชียงใหม่ และชุมพร กรมส่งเสริมการเกษตร

ราคาขายที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยทั้งประเทศ (บาท/กิโลกรัม)

ราคาขายที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ย 70 - 100 บาท/กิโลกรัม

ฤดูกาลผลผลิตที่ออกสู่ตลาด

จิ้งหรีดสามารถออกผลผลิตได้ทุกฤดู

ข้อมูลการส่งออกจิ้งหรีด

	ปี 58		ปี 59		ปี 60		ปี 61	
	ปริมาณ (ก.ก.)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ก.ก.)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ก.ก.)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ก.ก.)	มูลค่า (บาท)
สหรัฐอเมริกา	177	167,469	880	453,738	-	-	3,170	1,446,206
ฟินแลนด์	-	-	-	-	1,400	585,126	4,000	1,596,266
สาธารณรัฐ	-	-	-	-	600	347,833	-	-
มอลโดวา	-	-	-	-	-	-	-	-
อังกฤษ	-	-	-	-	-	-	980	396,069
รวม	177	167,469	880	453,738	2,000	932,959	8,150	3,438,541

ที่มา : กรมศุลกากร

ศักยภาพ/จุดเด่น	ปัญหาข้อจำกัด	แนวทางการพัฒนา/แก้ไข
<p>การผลิต</p> <p>จิ้งหรีดเป็นแมลงที่พบอยู่ทั่วไปในธรรมชาติโดยเลี้ยงง่ายและขยายพันธุ์เร็ว มีสารอาหารประเภทโปรตีนและแคลเซียมสูง สามารถช่วยแก้ไขปัญหาคาขาดสารอาหารได้ จิ้งหรีดเลี้ยงง่ายขยายพันธุ์เร็ว ต้นทุนเลี้ยงต่ำให้ผลผลิตสูง ได้ผลตอบแทนเร็ว เหมาะสำหรับเกษตรกรเลี้ยงไว้บริโภคในครัวเรือนและจำหน่ายเพิ่มรายได้ สามารถเลี้ยงเป็นอาชีพเสริมหรืออาชีพหลัก</p> <p>ปัจจุบัน</p> <p>จิ้งหรีดสามารถจะเลี้ยงได้ทุกพื้นที่ นิยมบริโภคกันแพร่หลาย เป็นแหล่งอาหารโปรตีน และเป็นห่วงโซ่อาหารให้แก่ ไก่ชน ปลา และกบ ปัจจุบันสามารถนำจิ้งหรีดไปบริโภค ได้หลายรูปแบบ เช่น การทอด คั่ว แกง น้ำพริก ท่อหมก ยำ และข้าวเกรียบ เป็นต้น</p> <p>กรมส่งเสริมการเกษตร ร่วมกับสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กรมปศุสัตว์ มหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ และเกษตรกรผู้เลี้ยงจิ้งหรีด ได้ร่วมกันพิจารณาถ่วงน้ำหนักการดำเนินการทำมาตรฐานสินค้าเกษตรการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มจิ้งหรีด และได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2560 เป็นการยกระดับเกษตรกรผู้เลี้ยงจิ้งหรีด ด้านมาตรฐานการเลี้ยงและความปลอดภัยจากผลิตภัณฑ์จิ้งหรีดให้เป็นที่ยอมรับของตลาดเพิ่มขึ้น</p>	<p>การผลิต</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เกษตรกรขาดความรู้ด้านเทคโนโลยีการจัดการด้านการเลี้ยงจิ้งหรีด และการเลี้ยงตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับจิ้งหรีด (GAP) 2. จิ้งหรีดเป็นแมลงที่เลี้ยงง่าย เกษตรกรจะเลี้ยงกันมาก ทำให้ผลผลิตออกสู่ตลาดเพิ่มมากขึ้นและรวดเร็ว ทำให้พ่อค้ากดราคาผลผลิต 3. งานวิจัยและพัฒนาการเลี้ยงและผลิตภัณฑ์จิ้งหรีดมีจำกัด หรือมีน้อย 4. ช่วงอากาศหนาวจิ้งหรีดจะมีการเจริญเติบโตช้า และเกิดการตายมากขึ้น ทำให้ผลผลิตลดลง <p>การแปรรูป</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การแปรรูปและการนำจิ้งหรีดไปใช้ประโยชน์ยังไม่หลากหลายและตรงต่อความต้องการของผู้บริโภค <p>การตลาด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เกษตรกรผู้เลี้ยงจิ้งหรีด ขาดการรวมกลุ่มและเชื่อมโยงการตลาด 	<p>การผลิต</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการเลี้ยงจิ้งหรีดให้ทั่วถึง 2. บูรณาการหน่วยงานวิชาการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำการศึกษาวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีการเลี้ยงจิ้งหรีด 3. ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงจิ้งหรีดในระบบเกษตรแบบแปลงใหญ่ <p>การแปรรูป</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมและพัฒนาแนวทางดำเนินงานเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต การเป็นห่วงโซ่อาหาร พัฒนารูปแบบการแปรรูป บรรจุภัณฑ์ให้มีความหลากหลายและเป็นที่น่าสนใจของผู้บริโภค <p>การตลาด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่การบริโภคจิ้งหรีดให้แพร่หลาย 2. ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่ม และจัดประชุมเชื่อมโยงการตลาดระหว่างผู้ผลิต พ่อค้า ผู้กระจายสินค้าให้เป็นเครือข่ายซึ่งกันและกัน 3. ขยายตลาดต่างประเทศ